

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **ELEKTROTRANS, a. s.**, se sídlem Ringhofferova 115/1, Praha 5, zastoupený Mgr. Ing. Markem Jochem, advokátem se sídlem Za Poříčskou bránou 382/16, Praha 8, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 451/13, Opava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2014, č. j. 4060/1.30/14-1, o určení místní příslušnosti soudu,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci **je místně příslušný** Krajský soud v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Státního úřadu inspekce práce ze dne 5. 11. 2014, č. j. 4060/1.30/14-1, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj v Brně ze dne 20. 6. 2014, č. j. 5265/09-30/14/14.3-RZ, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 20.000 Kč za správní delikt v oblasti bezpečnosti práce [§ 30 odst. 1 písm. s) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o inspekci práce“)].

Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Ostravě žalobu. Usnesením ze dne 8. 1. 2015, č. j. 22 Ad 108/2014 - 34, Krajský soud v Ostravě postoupil věc Krajskému soudu v Brně jako soudu místně příslušnému.

Krajský soud v Brně předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu s vyjádřením nesouhlasu s postoupením věci podle ust. § 7 odst. 5 s. ř. s. S odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. Nad 23/2014 - 19, dovozuje krajský soud, že se jedná o věc zaměstnanosti ve smyslu ust. § 7 odst. 3 s. ř. s., přičemž s ohledem na skutečnost, že sídlo žalobce je v Praze, je místně příslušným Městský soud v Praze.

Podle ust. § 7 odst. 2 s. ř. s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.

Podle ust. § 7 odst. 3 s. ř. s. ve věcech důchodového pojištění, úrazového pojištění a dávek podle zvláštních předpisů vyplácených spolu s důchody a ve věcech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, dávek státní sociální podpory,

dávek pro osoby se zdravotním postižením, průkazu osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči a dávek pomoci v hmotné nouzi je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.

Pojmem „zaměstnanost“ ve smyslu ust. § 7 odst. 2 s. ř. s. se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Např. v usnesení ze dne 13. 3. 2013, č. j. Nad 18/2013 - 43, vyslovil, že „Zákonodárce novelou (č. 396/2012 Sb. – pozn. soudu) s. ř. s. vyjádřil vůli založit nově místní příslušnost „ve věcech zaměstnanosti“, tj. ve věcech spadajících do kompetence správních soudů v oboru působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí a jemu podřízených správních úřadů (srov. § 9 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, v platném znění) ve věcech reglementovaných zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění. Tento zákon podle § 1 upravuje zabezpečování státní politiky zaměstnanosti, jejímž cílem je dosažení plné zaměstnanosti a ochrana proti nezaměstnanosti, kam nepochybně spadá též otázka zaměstnávání osob se zdravotním postižením a povinnosti zaměstnavatelů s tím spojené (§ 81 a 82 zákona o zaměstnanosti). Pokud by zákonodárce hodlal rozlišovat „různé věci“ zaměstnanosti pro účely stanovení místní příslušnosti správních soudů a omezit např. případy založení místní příslušnosti dle § 7 odst. 3 s. ř. s. jen na některé typy rozhodování dle zákona o zaměstnanosti, jak naznačuje Krajský soud v Brně, nepochybně tak mohl učinit (například tak, jak podrobněji vymezil místní příslušnost v jiných věcech dle § 7 odst. 3 s. ř. s.). Neučinil-li tak ve věcech zaměstnanosti, je nutno s použitím obvyklých interpretačních postupů, zejména s využitím doslovného jazykového výkladu, dospět k závěru, že § 7 odst. 3 s. ř. s. upravuje místní příslušnost správních soudů ve všech věcech zaměstnanosti, nejen ve věcech zaměstnanců, resp. uchazečů o zaměstnání, ale též ve věcech zaměstnavatelů, tj. i ve věcech odvodů do fisku jakožto jedné z forem povinnosti zaměstnavatelů zaměstnávat osoby se zdravotním postižením.“

Tyto závěry pak přebírá i pozdější judikatura Nejvyššího správního soudu. Např. v usnesení ze dne 18. 7. 2013, č. j. Nad 32/2013 - 35, se uvádí, že „Nejvyšší správní soud z předloženého soudního a správního spisu zjistil, že správní žaloba byla iniciována rozhodnutím, kterým byla žalobci uložena pokuta za správní delikt dle zákona o zaměstnanosti. (...) Místní příslušnost správních soudů „ve věcech zaměstnanosti“ (§ 7 odst. 3 s. ř. s. ve znění účinném od 1. 1. 2013) pokrývá agendu v oboru působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí a jemu podřízených správních úřadů ve věcech reglementovaných zákonem o zaměstnanosti“. Vzhledem k tomu, že předmět žaloby spadá pod problematiku řešenou zákonem o zaměstnanosti, bude se (v souladu s výše citovaným § 7 odst. 3 s. ř. s. ve znění zákona č. 396/2012 Sb.) místní příslušnost krajského soudu řídit bydlištěm žalobce.“ Stejně tak lze poukázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2013, č. j. Nad 36/2013 - 18, ve kterém se uvádí, že „místní příslušnost správních soudů „ve věcech zaměstnanosti“ (§ 7 odst. 3 s. ř. s. ve znění zákona č. 396/2012 Sb.) pokrývá agendu v oboru působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí a jemu podřízených správních úřadů ve věcech reglementovaných zákonem o zaměstnanosti.“

Z citované judikatury tedy vyplývá, že pod „věci zaměstnanosti“ lze podřadit věci reglementované zákonem č. 435/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“). V daném případě se však nejedná o věc upravenou zákonem o zaměstnanosti. Jak vyplývá ze správních rozhodnutí, žalobci byla uložena pokuta za porušení ust. § 30 odst. 1 písm. s) zákona o inspekci práce, podle něhož se právnická osoba dopustí správního deliktu na úseku bezpečnosti práce tím, že poruší povinnost týkající se organizace práce a pracovních postupů stanovených v zákoně č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů. Citovaný zákon upravuje v návaznosti na zákoník práce další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy.

V daném případě tedy správní orgány při ukládání pokuty postupovaly podle zákona o inspekci práce a nikoliv podle zákona o zaměstnanosti. Zákon o inspekci práce upravuje zřízení

pokračování

a postavení orgánů inspekce práce jako kontrolních orgánů na úseku ochrany pracovních vztahů, pracovních podmínek a služby péče o dítě, působnost a příslušnost orgánů inspekce práce, práva a povinnosti při kontrole a sankce za porušení stanovených povinností (§ 1 zákona o inspekci práce), zatím co zákon o zaměstnanosti upravuje zabezpečování státní politiky zaměstnanosti, jejímž cílem je dosažení plné zaměstnanosti a ochrana proti nezaměstnanosti. Předmět, resp. účel citovaných předpisů je tedy odlišný. Nejvyšší správní soud si je přitom vědom toho, že orgány inspekce práce mohou v některých případech dohlížet i na dodržování povinností ve smyslu zákona o zaměstnanosti (viz např. § 126), v daném případě se ale o takový případ nejedná.

Pokud pak Krajský soud v Brně ve svém nesouhlasu poukazoval na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. Nad 23/2014 - 19, je třeba uvést, že tento případ se od nyní posuzovaného případu skutkově i právně liší. V uvedené věci se totiž jednalo o pořádkovou pokutu uloženou Oblastním inspektorátem práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj v rámci kontroly plnění povinností na úseku výkonu nelegální práce, přičemž umožnění výkonu nelegální práce je správním deliktem podle ust. § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Jednalo se tedy sice o kontrolu prováděnou orgánem inspekce práce, ale předmětem kontroly byl výkon nelegální práce upravený v zákoně o zaměstnanosti. V nyní posuzovaném případě však provázanost se zákonem o zaměstnanosti absentuje. Žalobci byla uložena pokuta za spáchání správního deliktu na úseku bezpečnosti práce (nezajištění dostatečných opatření proti pádu zaměstnanců z výšky), a to výlučně podle zákona o inspekci práce.

Nyní posuzovanou věc proto nelze podřadit pod „věc zaměstnanosti“ ve smyslu ust. § 7 odst. 3 s. ř. s., jak dovozuje Krajský soud v Brně. Místní příslušnost je proto nutno určit podle obecného pravidla stanoveného v ust. § 7 odst. 2 s. ř. s.

Pro podporu výše uvedeného závěru odkazuje Nejvyšší správní soud i na své usnesení ze dne 5. 2. 2015, č. j. Nad 32/2015 – 28, ve kterém uvedl, že „*V posuzované věci však nejde o „věc zaměstnanosti“ ve smyslu ust. § 7 odst. 3 s. ř. s. (...) Ze žaloby napadeného správního rozhodnutí a z obsahu žaloby vyplývá, že žalobkyni byla uložena pokuta za (...) správní delikty spáchané způsobem uvedeným v ust. § 25 odst. 1 písm. a) a § 28 odst. 1 písm. l) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce. V posuzované věci tedy jde o právní povinnosti zaměstnavatelů a o skutkové podstaty správních deliktů, které jsou reglementované zákonem o inspekci práce a zákoníkem práce a nikoliv zákonem o zaměstnanosti či jinými právními předpisy, které také reglementují další věci popsané v ust. § 7 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud má za to, že nezbyvá, než postupovat podle ust. § 7 odst. 2 s. ř. s.“*

S ohledem na výše uvedené proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že soudem místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci je Krajský soud v Brně, neboť v jeho obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni (§ 7 odst. 2 s. ř. s.).

Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o otázce místní příslušnosti jsou soudy vázány (§ 7 odst. 5 věta třetí s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. dubna 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu